

REFORMÁTUS KÁNTOR

— Szerkeszti: Bódiss Tamás és Dávid István —

A Kálvin-év ünnepi eseményeiből

Ünnepi hangverseny a Kálvin-év tiszteletére

A Magyarországi Református Egyház Kálvin János születésének 500. évfordulóját ünnepi hangversennyel is emlékeztetéssel tette. A 2009. november 9-én a budapesti Művészetek Palotájában tartott koncerten *Bölcskei Gusztáv*, a MRE Zsinatának lelkes elnöke mellett a Református Világszövetség képviselőjében köszöntött mondott *Setri Nyomi* főtáncos.

Kálvin genfi liturgiájának másolatát *Allender Felix*, a genfi skót gyülekezet presbitere adta át. Az 1542-ben Genfben megjelent mű egyetlen, ma Stuttgartban található példányából készült az a facsimile, melyek az ünnepélyes átadást követően a magyarországi négy református teológia könyvtárába, illetve a Zsinafi Hivatalba kerültek.

Az ünnepi koncert zenei programjában három új magyar kórusművet mutattak be.

Draskóczy László kompozíciójának címadó szövege („Cor meum velut matatum Deo in sacrificium offero”) Kálvin 1540. október 24-én kelt leveléből származik; így ír: „... tudom, hogy nem vagyok a magam ura, ezért szívemet égő áldozatul hozom az Úrnak”. A második tétel középpontjában egy másik jelmondat áll: „Soli Deo gloria” — „Egyedül Istené a dicsőség”. A tétel során több bibliai hely kapcsolódik az idézett mondathoz. Az egyik az Isten dicsőségét a betlehemi mezőkön kijelentő karácsonyi angyalzózat: „Gloria in excelsis Deo et in terra pax hominibus — Dicsőség a magasságban Istennek és e földön békesség”. (L 2,14) A másik Ézsaiás próféta látomása: „Pleni sunt caeli et terra gloria tua — Teljes mind a széles föld a te dicsőségeddel” (Is 6,3), melyhez kapcsolódik a „virágvasárnap” felkiáltás: „Osanna in excelsis — Hozsánna a magasságban!” (Mt 21,9) A mű befejező tétele: „Amen”. Békét, nyugalmat,

Isten akaratába belesimuló megbékülést sugároz a tétel, melyben a szerző pentaton (öthangú) hangkészletet és ötszólamú kórust alkalmaz.

Gárdonyi Zsolt magyarországi bemutatóként elhangzó műve a Kálvin megbízásából keletkezett genfi Psalterium egyik dallamát dolgozza fel: *Ó felséges Úr, mi kegyes Istenünk*; az orgonát a kórusal egyenrangú félként vonja be a zenei történetbe, a mintegy ötszáz éves dór dallamot napjaink harmóniáiba öltöztetve.

Vajda János „Adj már csendességet” című műve Balassi Bálint versére készült. A költemény kezdetének belső békéért fohászzkodó szavai az úrvacsorai liturgia egyik fontos könyörgésére („Agnus Dei ... — Dona nobis pacem”) emlékeztetnek azzal, hogy a szerző a lutheri miseének („Christe, du Lamm Gottes”) magyarul is ismert dallamát a kompozíció záró szakaszában felidézi.

A koncert második felét *Pálúr János* orgonatorgtönzése nyitotta, majd a XX. századi magyar protestáns egyházzene kimagasló egyénisége: *Gárdonyi Zoltán* két alkotása hangzott el. „A tékozló fiú” kisoratórium tömör, színes zenei nyelven fogalmazza meg az ismert evangéliumi példázatot és tanulságait. A 45. zsol-tár szövegére készült „Dicsérő ének” zengő igehirdetésként zárta az ünnepi hangversenyt annak alap gondolatával: „Hadd hirdessem a te nevedet nemzedékről nemzedékre...”

Közreműködött a *Debreceni Kollégiumi Kantus*, a *Psalterium Hungaricum Vegyeskar*, a *Soli Deo Gloria Kamarakórus*, valamint *Pálúr János* és *Virág András Gábor* orgonán. Szólót énekelt *Hajdú Erzsébet*, *Basky István*, *Lettner Zsolt* és *Oláh Gábor*, vezényelt *Arany János*, *Berkesi Sándor* és *Hargita Péter*.

(A koncert műsorfüzetéből átvéve)